

بستنی

آشنایی با رشته تفسیر و علوم قرآن

رشته تفسیر و علوم قرآن به جهت ارتباط تنگاتنگ با کتاب الهی از جایگاه ویژه ای برخوردار است و به نوعی در همه معارف دینی تاثیر دارد. برای اهمیت این رشته همین بس که قرآن کریم یکی از مسؤولیت های رسول اکرم(ص) را تبیین کتاب بیان می کند: «و أنزلنا إليك الذكر لتبين للناس ما نزل اليهم» (نحل/۴۴)

نظام مقدس جمهوری اسلامی و معمار فقید آن، حضرت امام خمینی(ره) و نیز رهبر عزیز آن، حضرت آیت الله خامنه ای، بر قرآن کریم تاکید کرده، فهم و تفسیر آن را زمینه عمل و تحقق معارف الهی می دانند. از این رو، جامعه الزهراء(س) برای تامین نیروهای علمی کارآمد در زمینه تفسیر و علوم قرآن به برگزاری این رشته در سطوح مختلف و در دو بخش حضوری و غیر حضوری (ایرانی و بین الملل) اقدام کرد و بحمدالله به توفیقات زیادی نائل شد.

اولین سطح این رشته، سطح دو است که مقداری از دروس آن، دروس تخصصی تفسیر و علوم قرآن است. بخش حضوری این مقطع در سال ۹۰ و بخش غیرحضوری آن در سال ۹۳ شروع به فعالیت کرد.

دومین مقطع تحصیلی این رشته، سطح سه است که بخش حضوری آن در سال ۷۳ و بخش غیر حضوری از سال ۸۵ فعالیت دارد.

سومین و آخرین مقطع تحصیلی این رشته، سطح چهار است که با دو گرایش «تفسیر تطبیقی» و «علوم و معارف قرآن» صرفاً در بخش حضوری از سال ۹۳ فعال است.

سطح سه این رشته در بخش بین الملل برای خواهران غیر ایرانی از سال ۸۵ فعال شده است.

تعریف رشته

رشته تفسیر و علوم قرآن با محوریت قرآن کریم در مسائل مربوط به آن، در سطوح گوناگون فعالیت می کند. دانش پژوهان این رشته در با موضوعات مرتبط با شناخت اصل قرآن، مانند تحریف ناپذیری، اعجاز و... آشنا می شوند و از موضوعات مهمی از قبیل خداشناسی، پیامبر و امام شناسی، معاد و... را با نگاه تفسیری آگاهی عمیقتری پیدا می کنند. همچنین مبانی و روش های تفسیر تربیتی و موضوعی و نیز گرایش های تفسیری را می شناسند تا چگونگی تفسیر و روش ارزیابی تفاسیر را فرا گیرند. آشنایی بیشتر و کاربردی با کتاب های تفسیری مهم از قبیل المیزان و... از دیگر فعالیت های این رشته

بشمار می رود. خواهران طلبه با توجه به سطح علمی و پس از احراز توان دانش مرتبط، موفق به دریافت دانشنامه این رشته می شوند.

اهداف

- ۱- تعمیق مبانی اعتقادی و ایجاد زمینه تعالی اخلاقی و معنوی
- ۲- ایجاد توان قرآن پژوهی در سطوح مختلف (با توجه به سطح علمی مقطع تحصیلی)
- ۳- ایجاد توان تدریس در زمینه تفسیر و علوم قرآن در مقطع قبلی
- ۴- تقویت توان تبلیغ در زمینه معارف قرآنی به صورت نوشتاری و گفتاری
- ۵- ایجاد توان پاسخگویی به سوالات رایج و مورد نیاز جامعه در زمینه تفسیر و علوم قرآنی
- ۶- آماده سازی استعداد های برتر به منظور ورود به مقاطع بالاتر (سطح سه و چهار)

سیاست ها

- ۱- محیط سازی به منظور تعالی اخلاقی و معنوی طلاب
- ۲- تقویت استقلال فکری و اعتماد به نفس در مسایل علمی
- ۳- تکیه بر آموزش محورها و موضوعات اصلی رشته
- ۴- تاکید بر توسعه آموزشهای پژوهش محور
- ۵- تاکید بر بهره گیری از روشهای کارآمد آموزشی به ویژه روش مشارکت فعال
- ۶- تاکید بر پویایی برنامه های آموزشی، پژوهشی با توجه به نیازهای روز
- ۷- تاکید بر استفاده از متون اساسی، جامع، موجز و کاربردی
- ۸- اهتمام بر درک و بکارگیری متون و منابع در حد دوره
- ۹- تلاش بر معرفی توصیفی منابع محوری و مهم
۱۰. تاکید بر نقش محوری زن در تحکیم خانواده در کلیه امور آموزشی و پژوهشی

۱۱. توجه به ویژگیهای بانوان در برنامه های آموزشی پژوهشی و تربیتی

۱۲. شناسایی استعداد های ویژه جهت تصدی امور تبلیغ، تدریس؛ مدیریت و.....

۱۱) تعامل با مراکز همسو و کاربست تجارب موفق دیگر مراکز آموزشی حوزوی و دانشگاهی

زمینه های فعالیت فارغ التحصیلان

- ۱) تدریس در مدارس و مراکز تخصصی و آموزشی با محور تفسیر و علوم قرآن
- ۲) تحقیق و پژوهش در حوزه تفسیر و علوم قرآن در مراکز پژوهشی
- ۳) فعالیت های تبلیغی

معرفی مواد درسی رشته تفسیر و علوم قرآن

۳۰ واحد دروس تخصصی برای گرایش تفسیر و علوم

قرآن در مقطع سطح دو

(لازم به ذکر است که این دروس به عنوان پیش نیاز برای ورود

به دوره سطح سه پیوسته می باشد)

واحد	نام درس	
۲	مفردات قرآن	۱
۲	آشنایی با مبانی و روش تفسیر موضوعی	۲
۲	مبانی ترجمه قرآن و نقد ترجمه های موجود	۳
۳	تفسیر ترتیبی ۲	۴
۲	تفسیر موضوعی ۱ (امامت در قرآن)	۵
۲	تفسیر موضوعی ۲ (اخلاق در قرآن)	۶
۲	تفسیر موضوعی ۳ (زن و خانواده در قرآن)	۷
۲	تفسیر ترتیبی ۱	۸
۳	تفسیر ترتیبی ۳	۹
۳	روشها و گرایشهای تفسیری	۱۰
۲	علوم قرآن ۱ (اعجاز)	۱۱
۱	علوم قرآن ۲ (تحریف ناپذیری قرآن)	۱۲
۲	قرآن و عهدین	۱۳
۲	مقاله	۱۴
۳۰	جمع واحد های گرایشی	

کلیات و جدول دروس رشته تفسیر و علوم قرآن در مقطع سطح سه

تعداد واحد	عنوان واحد
۲۶	دروس عمومی
۶۹	دروس تخصصی (با احتساب پایان نامه)
۹۵	تعداد کل واحدها

عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

۱. دروس عمومی

واحد	نام درس	
۱۲	فقه ۱ و ۲ و ۳ و ۴	۱
۸	اصول ۱ و ۲ و ۳ و ۴	۲
۴	عقاید خاصه شیعه ۱ و ۲	۴
۲	تجزیه و ترکیب	۵
۲۶	جمع واحدها	

۲. دروس تخصصی

واحد	نام درس	
۴	بلاغت کاربردی ۱-۲	۱
۱۴	تفسیر ترتیبی ۱-۷	۲
۳	نحو تکمیلی	۳
۴	عربی معاصر ۱-۲	۴
۴	علوم قرآن ۳-۴	۵
۴	مبانی و ترجمه قرآن و نقد ترجمه های موجود ۲-۳	۶
۲	تفسیر موضوعی - معاد	۷
۲	تفسیر موضوعی - حقوق و سیاست	۸

۲	تفسیر موضوعی - جامعه و سنتهای الهی	۹
۲	روش تحقیق پیشرفته (کارگاه پایان نامه نویسی)	۱۰
۲	تفسیر موضوعی - راه و راهنماشناسی	۱۱
۴	مبانی و قواعد تفسیر قرآن ۱-۲	۱۲
۲	کارورزی تحقیق ۱ و ۲	۱۳
۲	تفسیر موضوعی - خداشناسی	۱۴
۲	تاریخ تفسیر و مفسران	۱۵
۲	رجال کاربردی	۱۶
۲	مبانی فهم و نقد حدیث	۱۷
۲	نقد و بررسی روایات تفسیری	۱۸
۲	تفسیر موضوعی - انسان شناسی	۱۹
۴	پایان نامه	۲۰
۲	تفسیر مقارن	۲۱
۲	تفسیر آیات مشکل	۲۲
۶۹	جمع واحد های تخصصی	